

## Raeküla kooli spordiklassi pääseb katsetega 03.02.17

<http://parnu.postimees.ee/4001523/raekuula-kooli-spordiklassi-paeaeeseb-katsetega>

Kui varem sai Pärnu Raeküla kooli spordiklassi astuda iga laps, tuleb nüüd jalgpalli ja tennise süvaõppega klassi õppima pääsemiseks sooritada kehalised katsed.

“Esimestel aastatel võtsime vastu kõik lapsed, kelle vanemad avaldasid soovi panna oma laps spordiklassi, ent alates eelmisest õppeaastast teeme kehalised katsed, hindamaks lapse valmisolekut spordiklassis õppimiseks. Seal on suurem füüsiline koormus, sest paljud lapsed osalevad pärast õppetööd mõne klubi treeningurühmaski,” põhjendas spordikatsete vajalikkust Raeküla kooli direktor Liilia Oberg.

Katsed toimuvad eraldi tennise- ja jalgpallirühma soovijaile. Treenerid hindavad laste täpsust ja osavust, koordineerimist, pallipõrgatamist, valmisolekut, distsipliini ning õpetaja kuulamist ja kuulmist. Harjutused ei ole direktori sõnutsi keerulised, küll aga huvitavad ja mitmekülgsed.

Raeküla kooli spordikallakuga klassid on Pärnu Ülejõe kooli muusikaklassi kõrval ainsad eriklassid Pärnu üldhariduskoolides, kuhu 1. klassi tulijatel tuleb läbida katsed.

Spordiklassis on õpilastel kolm tundi nädalas erialatunnid. Need on kooli õppekava osa valikaine- või ringitundidena, sporditundidele lisanduvad kahel korral nädalas kehalise kasvatuse tunnid.

“Lapse koolipäev ei veni ülemäära pikaks, kuna kõik tunnid ja treeningud toimuvad järjestikku,” kinnitas Oberg.

Spordiklassi eripära võrreldes tavaliste 1. klassidega on seegi, et siia võetakse lapsi vastu kogu linnast, mitte piirkonnapõhiselt.

Pärast aprillis toimuvaid kehalisi katseid koostatakse linnavalitsuse hallatavas veebikeskkonnas ARNO õpilaste nimekirjad küll rahvastikuregistri alusel, kuid spordiklassi puhul lisatakse Raeküla kooli nimekirja need lapsed, kes on sooritanud katsed edukalt, ent kellele Raeküla ei ole elukohajärgne kool.

Esimene spordiklass avati Raekülas 2011.

“Õpetatavateks aladeks valisime toona jalgpalli, tennise ja võrkpalli. Kahjuks võrkpalli vastu huvi ei olnud ja nii on õpilastel võimalus arendada ennast kahel spordialal: jalgpallis ja tennises. Jalgpalli valiku üks põhjusi oli kooli koostöö Pärnu jalgpalliklubiga, mis kasutab oma õpilasarühmade treeninguteks meie kooli võimlat ja staadioni. Tenniserühma avamist toetas linna spordinõunik,” meenutas Oberg.

Esimesed spordiklassi tulijad on jõudnud kuuendasse klassi. Vaid teisel aastal (2012) oli kooli õppima asujaid ühe klassi jagu ja seetõttu avati üksnes jalgpallirühm.

Eelmisest õppeaastast hakkasid tennisetunnid osaliselt toimuma Tammsaare tänaval tennisehallis. Nüüd on kõik tennisetunnid hallis.

Jalgpallitunnid toimuvad kooli võimlas ja staadionil.

Lapsi juhendavad õppekava alusel staažikad tennisetreenerid Merle Pruul ja Ulrika Pärn, jalgpallitreenerid on Mart Paumäe ja Indrek Joost.

Maakonnakoolides töötavad spordiklassid Väandra gümnaasiumis ja Uulu põhikoolis.

Uulu kooli direktor Johan Kärp ütles, et 6. klassis komplekteeritud korvpallikallakuga spordiklass lõpetab sel kevadel põhikooli ja praegu uusi spordisuunaga lende peale ei tule.

“Kuna vanemad on tundnud korvpalliklassi jätkamise vastu huvi, kaalume, kas avada sellest sügisest taas spordiklass. See on mõttekoht, kuna spordiklassi juhendamine paneb mind ajaliselt väga kinni,” tõdes Kärp, kes direktoritöö kõrvalt on korvpallipoiste treener.

Spordiklassi ideed peab Kärp õnnestunuks. “Vanemad olid rahul, et laste aeg oli sisukalt planeeritud. Poisid said palju trenni teha, kaks korda päevas süüa ja kella viieks koolist koju,” rääkis Kärp.

Kehalisele aktiivsusele paneb rõhku Väandra gümnaasiumgi, kus algklassilapsed saavad spordisuuna valinuna ühe lisatunni nädalas, et õppida meeskonnatunnetust ja -tööd ning osaleda sportmängudes.

Gümnaasiumiastmes pakub kool teist aastat võimalust valida spordisuund. Gümnaasiumi spordisuuna väljundiks on 11. ja 12. klassis sooritatavad eksamid, mille tulemusena saavad noored kohtuniku kvalifikatsiooni. Spordikallaku arendamisel teeb kool koostööd spordiklubidega, nagu näiteks Pärnu sõudeklubi ja Väandra jalgrattaklubi Viko. Kehalisi katseid spordiklassi ei ole.

Alanud aastast saavad Vändra gümnaasistid osaleda tuletõrjesporditundideski. Tuletõrjesporditunde annavad ja treeninguid juhendavad koolis Vändra komando töötajad.

### **Noored jahivad 10 000 euro suurust auhinnafondi 16.03.17**

Koolinoorte äriideede konkurss Bright Minds jõuab peagi kulminatsiooni. Aprilli alguseks selgub 20 meeskonda, kes pääsevad üle-eestilisele lõppvõistlusele 21. aprillil. Sinna kandideerib Pärnu maakonnast üheksa huvitavat ideed, mis on juba möödunud aasta detsembrist Bright Mindsi koolituspäevadel töös olnud.

Bright Mindsi konkursi Pärnumaa maakondlik partner Viivika Vilja ütles, et võistlus on mõeldud igas vanuses noortele, kusjuures ühe perspektiivikama projekti autorid on ühtlasi noorimad Pärnumaa osavõtjad.

Viiest Pärnu Raeküla kooli kuuenda klassi õpilasest ja ühest Sindi gümnaasiumi kümnnenda klassi õppurist koosnev tiim kandideerib Bright Mindsi võistlusele loomahoiu mobiilirakendusega. Nende plaan on luua rakendus, mis aitaks lemmikloomaomanikel vajaduse korral leida kellegi, kes nende lemmiku eest hoolitseks.

Noorte õpetaja Kristi Suppi jutu järgi on õpilaste idee hea ja väga vajalik. "Tõepoolest on lemmikloomaomanikud sageli hädas: ei saa minna näiteks reisile, sest pole kuhugi ega kellegi hooleks looma jätta," tõi ta näite.

Rakendusest saavad kasu kõik loomasõbrad, kes ei saa endale lemmikut lubada, aga hea meelega kannaksid kellegi eest hoolt. Meeskond soovib pakkuda loomade varjupaikade asukatelegi ajutist kodu.

Õpetaja kinnitusel on juhendatavad juba mõelnud, mida läheb rakenduse toimimiseks tarvis: vajalikud dokumendid ja ID-kaardiga registreerimine, kindlustusleping. Ainus, mille üle tiim veel pead murrab, on turvalisuse probleemid.

Meeskonda kuuluvad Pärnu Raeküla kooli kuuenda klassi õpilased Gregor Koodi, Markus Laev, Martin Meigo, Janek Vendelin, Taavi Toodu ja Sindi gümnaasiumi kümnnenda klassi õpilane Eliria Kaup.

Veel osalevad Bright Mindsi konkursil järgmised Pärnumaa noorte ideed: teleripult, millele saab helistada (Pärnu Rääma põhikool, 7. klass), lemmiklooma helendav kaelarihm (Pärnu Raeküla kool, 7. klass), piirjooni peegeldav joonistuslamp (Vändra ja Koidula gümnaasium, 10. klass), massaažitekk (Pärnu Raeküla kool, 7. klass), ruumisäästlik nutiriidepuu (Pärnu Koidula gümnaasium, 12. klass), ebavajalike rakendusteta telefon (Pärnu Rääma põhikool, 7. ja 9. klassid).

Artikkel saadaval: <http://parnu.postimees.ee/4047333/noored-jahivad-10-000-euro-suurust-auhinnafondi>

### **Pangaliit jagas Raeküla kooli õpilastele rahatarkust 16.03.17**

Eesti pangaliit käis igakevadisel rahatarkuse kuul külas Pärnus Raeküla koolis, kus õpilastele peeti temaatilisi loenguid...

Täismahus artikkel: <http://parnu.postimees.ee/4047825/pangaliit-jagas-raekuula-kooli-opilastele-rahatarkust>

### **Pärnu Raeküla koolis korraldati emakeele, loodus- ja reaalainete nädal, kuhu mahtus muudki huvitavat. 22.03.17**

Esmaspäeval tutvuti klaasipuhumise kunstiga.

Teisipäeval tähistati emakeelepäeva, mis algas õpetaja Anu Helemäe ja tema õpilaste kõnega koolipererele, mis tõstis eriti au sisse kihnu keele võlu. Põnevust lisas Kihnu rahvariiete nägemine. End sai proovile panna viktoriinis Eesti keelemeeste kohta, loeti ette raamatuid ja tehti e-etteütlus eesti keele tunnis. Alklassid osalesid Pärnu Koidula muuseumis papa Jannseni koolitunnis.

Teisipäeva mahtusid veel õpetaja Mare Vlassovi keemiakatsed, mis osutusid nii populaarseks, et neile, kes vaatama ei mahtunud, tehti korduskatsed reedel.

Kesknädalal korraldas Eesti pangaliit koolis rahatarkuse päeva. 7. ja 8. klassi õpilaste ette astusid pangaekspertid. Ärikliendihaldurid Andres Angerjärvi ja Toomas Sutt (SEB), Merike Lank (Swedbank),

Nordea panga Pärnu filiaali juhataja Mati Tiimus ja Nasdaq Tallinna börsi turundusjuht Ott Raidla panid õpilasi mõtlema finantsoskuste tähtsuse peale.

Vahetundides müüs kooli minifirma JAKAMI isetehtud mahlu, mida ostsid hea meelelega lektoridki.

Neljapäev algas matemaatikavõistlusega Känguru, kuhu oli registreerunud kahe klassiruumi jagu õpilasi. Pärnu keskraamatukogus osales 4.b klassi võistkond üleriigilisel kirjandusmängul. 7. klassid aga toimetasid matemaikatunnis GeoGebra programmiga, mille tulemusena animeeriti tantsivad kriipsujukud.

Reedel osalesid õpilased vahetundides õpetaja Marika Kohvi traditsioonilisel lõbusa matemaatika viktoriinil.

Kogu nädalat iseloomustas pingeline ettevalmistus, sest kohe lõpevad eri võistlustele esitatavate materjalide tähtajad. Minifirmade vabariiklikule võistlusele valmistavad aruanded ette neli 8. klasside õppefirmat, Bright Mindsi võistluse lõppvoorul püüvad kolm 6.–7. klassi meeskonda ja Junior Achievement Eesti ettevõtlusmuinasjuttude konkursile saatsime samuti mitu tööd. Kuna tähtis ei ole võit, vaid osavõtt, oleme selle eesmärgi juba täitnud.

Artikkel veebis: <http://parnu.postimees.ee/4053163/pildid-ponev-oppimine-raekuela-koolis>

### **Emakeelenädal viis Raeküla kooli lapsed ajas tagasi 23.03.17**

**Juba pikka aega on Pärnu linna koolide lapsed tähistanud emakeelepäeva. Sellel päeval võisteldakse ilusas käekirjas, kirjutatakse muistendeid ja muidu põnevaid jutukesi. Nii on Raeküla kooliski eesti keele kaunist kõla ikka au sees hoitud.**

Sel aastal otsustati peale kirjutamise pisut ajas rännata. Kui tavaliselt kiputakse ikka tulevikku, siis Raeküla lapsed läksid minevikku.

Loe edasi: <http://parnu.postimees.ee/4054315/pildid-emakeelenaedal-viis-raekuela-kooli-lapsed-ajas-tagasi>

### **Raeküla kooli õpilased käisid Erasmus+ programmi raames Prantsusmaal 04.04.17**

**Pärnu Raeküla kooli 8. klassi õpilased osalesid 27. märtsist 1. aprillini Erasmus+ programmi projekti "Youth and Healthy Habits" raames Lääne-Prantsusmaal Lorient`is õpilasvahetuses.**

"Youth and Healthy Habits" on kolmeaastane strateegilise koostöö projekt, mis on mõeldud 14–17aastaste tervislike käitumisharjumuste kujundamiseks. Projektis osaleb neli partnerkooli: Lycée Saint-Louis Lorient`ist Prantsusmaalt, Ricarda-Huch-Schule Kielist Saksamaalt, Budakeszi Nagy Sándor József Grammar School Budakeszist Ungarist ja Raeküla kool Eestist.

Koordinaator on Lycée Saint-Louis` kooli majandusõpetaja Christiane Lucas Le Pogam. Igal õppeaastal on kaks õpilasvahetust, kus noored külastavad partnerriikide koole ja osalevad nädala vältel projekti eesmärkide täitmist toetavates tegevustes.

Eelmise nädala õpilasvahetusel osalesid Raeküla koolist kuus 8.b klassi õpilast: Berit Merirand, Elina Olde, Piibe Lohuaru, Ville Kristjan Vool, Teven Palmsaar ja Alexandr Kadetov. Saatjatena läksid kaasa direktor Liilia Oberg ja arendusjuht Marjaliisa Umb, kes on ühtlasi Eesti koordinaatorid.

Õpilasvahetuse tegevused olid planeeritud esmaspäevast reedeni. Iga päev tehti tööd hommikul kaheksast õhtul viie–kuueni.

Lorienti õpilasvahetuse peaesmärk oli luua temaatiline lauamäng. Õpilased jagati kuueks rühmaks: igasse gruppi kuulus kaks prantslast ja sakslast, üks eestlane ja ungarlane. Rühmadel tuli luua lauamäng, mis puudutas niisuguseid alateemasid nagu tervislikud ja ebatervislikud tooted, tervislik toitumine, aktiivne liikumine, biorütm. Peale küsimuste kasutasid nad liikumiskaarte, mis sundisid õpilasi vahepeal püsti tõusma ja harjutusi tegema. Samuti pidid õpilased ise välja mõtlema mängureeglid. Viimasel päeval mängisid kõik grupid üksteise lauamänge ja andsid neile hinnangu – sellest kujunes üldtulemus.

Eelnimetatu kõrval tehti nädala jooksul muudki põnevat: meie õpilased õpetasid ülejäänutele Mikk Saare lugu "Me armastame Eestit", külastati squash`iklubi, kus peeti omavaheline turniir, avastati Lorient`i linna fotojahiga. Käidi allveelaevamuseumis ja teise maailmasõja ajal ehitatud ja veel mõni aasta tagasi toimunud allveelaevabaasis. Veel osaleti töötubades, kus õpilased said näidelda situatsioonimängudes ja proovida prille, mida ette pannes muutusid nägemine ja taju selliseks, justkui oleks kaheksa alkohoolset jooki ära joonud. Kolmapäeval sõideti bussiga Vannes`i. See linn asutati 2000 aastat tagasi Morbihani lahe kaldal. Vanalinna ekskursiooni tegid Prantsusmaa kooli õpilased, kes rääkisid linna ajaloost ja tutvustasid vaatamisväärsusi. Seejärel suunduti vaatama Carnaci menhire`i ehk hiiglaslikke piklikke hiidrahne, mis seisavad kilomeetripikkustes sirgetes rivides ja mille kunagise kasutuse eesmärgi üle arutatakse tänapäevani. Pärast seda veedeti aega Quiberoni linnas. Suur au oli osaleda Lorient`i aselinnapea vastuvõtul linnavalitsuses. Ta rääkis, kui olulised on rahvusvahelised projektid ja koostöö ning millist mõju need avaldavad.

Kuigi nädal oli pikk ja tihe, andsid meie õpilased positiivset tagasisidet. Õpilased tõid välja neile olulised aspektid: kuna projekti töökeel on inglise keel, paranes nende suhtlusoskus, nad õppisid tundma muid kultuure, said teadlikumaks Prantsusmaa haridussüsteemist ja tegid rahvusvahelistes gruppides meeskonnatööd. Paljudele oli see esimene kord lauamäng luua.

Sellel õppeaastal jõuab projekt, mis algas 2014. aastal, lõpusirgele. Jäänud on veel viimane kohtumine Kielis 23.–29. aprillil, koordinaatorite kohtumine ja lõpparuande kirjutamine.

Artikkel avaldatud Pärnu Postimehes: <http://parnu.postimees.ee/4069181/raekula-kooli-opilased-kaisid-erasmus-programmi-raames-prantsusmaal>

**Õuesõppepäev Raeküla kooli moodi 18.04.17**

<http://parnu.postimees.ee/4083963/ouesoppepaev-raekula-kooli-moodi>

Kevadel tekib Raeküla kooli lastes rännukiik. Miks mitte rännata, kui põnevaid sihtkohti läheduses jagub? Koolimajast kiputakse välja õppima. On tore, et õuesõppest on saanud Raeküla koolis traditsioon. Sedakorda viis rännutuhin lapsed Läänemaale imelise Penijõe mõisa parki õppima.

Ilmataadil oli plaan lapsi tüssata, kuid need ei lasknud tal toredat õuesõppepäeva rikkuda. Soojad riided selga ja nii koolipäev õues algaski. Raeküla kooli kolmandate klasside lapsed olid valinud endale meelepärased õppeprogrammid. Lapsed said uurida vee-elustikku, õppida tundma lindude kevadrände saladusi ja praktilisi näpunäiteid matkale minekuks.

Veeelustiku uurijad õngitsesid kahvaga tiigist ja jõest neid, kes parasjagu püünisesse jäid. Kui saak käes, mindi seda lähemalt uurima. Eriti põnev oli binokulaari abil neid elanikke lähemalt silmitseda, nii mõnigi neist tundus lastele koleda või hirmuäratavana. Lähemalt tehti tutvust sõudikute, ujurite, kirpvähkide ja liuskuritega. Isegi paar tigu õnnestus kinni nabida. Lapsed said teada, kes on kes, kus nad elavad ja mida söövad. Põnevust tekitas konnakudu ja puude ladvus kõlkuv kotike, mis osutus kukkurtihase pesaks. Veeasukad uuritud, toimetati nad koju tagasi.

Linnu-uurijad käisid uudistmas, millised rändlinnud on tulnud Matsallu tiibu puhkama, millised on jõudnud tagasi kodumaale. Laste tähelepanu pälvis kohalik valge-toonekure paar, kes oli oma koduks valinud mõisapargi.

Matkasellidele jagati aga tarkusi sellest, mida pista matkakotti, kuidas jätta maha märke, et teekonnal mitte eksida. Oluline oli seegi, et kui matkarajal kohatakse koduloomi, kuidas siis toimida, et sellistest kohtumisest kellelegi kahju ei sünniks. Teavet jagati ka sellest, kuidas loodust puhtana hoida, et kõik matkanautlejad saaksid ilusaid looduselamusi.

Õppepäeva võttis kokku grupitöö. Koolipäeva lõpus olid lapsed õhevil. Õuesõpe on alati lapsi motiveerinud, saamaks enamat teada.

### **Äärmiselt põnev koolipäev Pärnu Raeküla koolis 19.04.17**

<http://parnu.postimees.ee/4085233/aarmiselt-ponev-koolipaev-parnu-raekula-koolis>

Tartus on juba eelmisest aastast avatud äri- ja kommunikatsioonikeskus SPARK, mis pakub vahvaid ettevõtmisi koolinoortele. Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskus (PEAK) on oma üheks eesmärgiks seadnud pakkuda noortele ettevõtlikele õpilastele šanssi projektides osaleda. Tänu PEAKi töötajate Viivika Vilja ja Mari Erm-Reiningu kirjutatud projektile avanes Raeküla kooli õpilastel võimalus veeta super õppepäev Tartus.

Tänavused ja tulevased minifirmade liikmed said osaleda SPARKi ettevõtlusküla rollimängus. Uskumatu, kui vahvalt võib praktika käigus näidata õpilastele tegelikkust!

Bussitais õpilasi jagati seitsme firma vahel: pank, töökoda, meediakeskus, linnavalitsus, kaubamaja, ilusalong ja meditsiinikeskus. Kõik need ettevõtted pidid end ise majandama. Kasutada oli nii mänguraha kui ülekannete tegemise võimalus (tahvelarvutitega). Proovida sai ostu, müüki, maksude tasumist, tegevuslubade soetamist, töötasu saamist, investeerimist. Kahetunnise simulatsiooni käigus majandati ettevõtteid "kolm kuud".

Juhendajad jagasid teadmisi, millele järgnesid harjutused. Kaasas olid õpetajad Anu Helemäe, Vaike Somelar ja Kristi Suppi, kes said "tagastamatut laenu", et samuti osta ja sellega turgu elavdada.

#### **Osalejate arvamus:**

Laurile meeldis mängu puhul see, et kõik ametid olid nagu päris ja et seal sai end tunda töötajana.

Martinile meeldis, et iga ülesanne oli praktiline.

Kevin õppis enda sõnutsi ülekandeid tegema.

Kõik õpilased jagasid tagasisidet ülivõrdes: saadi kogemusi, oli lõbus, koguti palju teadmisi, juhendajad olid sõbralikud, tunti end liidrina ja anti võimalus asjade üle juurelda, õpiti rahaga ümber käima.

Kõik arvasid, et kaks tundi oli liiga lühike aeg, ja soovinuks pikemalt tegutseda.

Päeva teine pool möödus Makerlabi töökojas, kus õpilased said valmistada kõlari, mille abil kuulata näiteks telefonist tulevat muusikat kõvemini. Enamikule õpilastest meeldis kõlarit meisterdada.

### **Raeküla kooli lapsed saavad purjetamistunde 15.05.17**

## Raeküla kooli lapsed saavad purjetamistunde

Raeküla koolil ja Pärnu jahtklubil on uudne projekt, mille raames neljandate klasside lapsed omandavad kehalise kasvatuse tunni ajal mereohutusteadmisi ja õpivad purjetama.

Kooli arendusjuhi Marjaliisa Umbi andmeil hakkas esimesena lastele purjetamist õpetama Kuressaare gümnaasium.

“See mõte tekkis meil juba paar aastat tagasi, aga Saaremaal tehti idee mullu teoks. Siis vaatasimegi, et on õige aeg Pärnuski mõte ellu viia,” jutustas Umb. “Pärnu jahtklubis on nii teooriatunnid kui praktikumid, kus räägitakse mereohutusest ja lapsed proovivad Optimist-paatidel purjetada. Õpilased on läbinud ujumiskursused ja see on hea võimalus jätkata veespordiga.”

Raeküla kooli direktor Liilia Oberg lisas, et enne tundidega alustamist korraldati koolis lastevanemate koosolek, kus arutati teema läbi.

“Vanematel oli paar murekohta, aga üldiselt võeti algatus positiivselt vastu,” kinnitas Oberg. “Oleme ju merelinn. Ujumine on lastel selge ja purjetamine võiks ka selgeks saada. Mingit lisakulu nende tundidega lastevanematele ega koolile ei kaasne. Tunnid toimuvad jahtklubis, sest lapsed tahavad ikka asju näha ja katsuda. Koolipäev on nii korraldatud, et see on neil viimane tund: tulevad koolist siia ja tagasi minema ei pea.”

Jahtklubis juhendavad lapsi treenerid Argo Kruusmägi ja Tõnis Vare, kes jälgivad laste ohutust. Purjetamise baasvarustuse saavad lapsed jahtklubist. Optimistidel tiirutavad nad vaid jahtklubi ees jõel ja kaugemale ei lähe.

Treenerite jutu järgi lapsed vett ei karda ja klassis leidus teisipäeval vaid üks laps, kes veel ei olnud jahiga jõel käinud.

Jahtklubis tunnis osalenud lapsed kinnitasid, et purjetamine on põnev, sest enamik neist ei olnud varem vee peal käinud.

“On oht sisse kukkuda ja see oht meeldib mulle,” ütles 11aastane Paul. “Õppisime igasuguseid asju nagu tuule suund. Iga päev ei saa purjetamas käia. See on huvitav.”

Raeküla kooli projekt kestab jahtklubis kuus nädalat ja sügisel hakkavad purjetamistunde saama järgmised neljanda klassi õppurid.

“Kas ma tulevikus siia tulen, ei tea,” arvas Paul. “Asi on selles, et ma ei tea, kas viitsin.”

Kunagine tipp-purjetaja Umb ei osanud öelda, kas 10–11aastaselt algõpet saanud on suurem tõenäosus kunagi alal tippu jõuda.

“Sõltub ju, kas nad üldse purjetamise juurde jäävad,” nentis Umb. “Pigem õpivad lapsed siin veeohutust.”

Pärnu jahtklubi tegevjuht Raiko Lehtsalu kinnitas, et klubi tahab Raeküla kooliga tuleval õppeaastal koostööd jätkata, sest tagasiside on siiani olnud positiivne.

“Ühtpidi anname lastele võimaluse ala proovida ja teistpidi saame end näidata, viia purjetamise inimestele lähemale,” selgitas Lehtsalu. “Kellele hakkab meeldima, seda ootame tulevikus trenni. Peale Raeküla kooli on samasuguse tunni vastu huvi tundnud Vanalinna põhikool. Üritame teha tunde nii palju, kui võimalust on.”

Raeküla koolis töötavad spordiklassid. Purjetamise kõrval saab seal harrastada näiteks jalgpalli ja tennist.

“Et jalgpalli harjutatakse juba lasteaias, saavad lapsed koolis üheskoos jalgpallitreeninguid jätkata,” märkis Oberg. “Tennis on meil koolis tänu heale koostööle tennisehalliga.”

Artikkel: <http://parnu.postimees.ee/4110857/raekula-kooli-lapsed-saavad-purjetamistunde>

## **Lõviklubi premeeris maailmaparandajaid. 06.06.17**

### **PALJU ÕNNE, MEIE KLASSIÕPETAJA KAJA LILLIPUU!**

**LC Pärnu Koidula klubi tunnustas täna Pärnu Kuninga tänava põhikooli aulas kaaskodanikele silma jäänud maailmaparandajaid.**

Viis aastat järjest on klubi andnud välja maailmaparandaja stipendiumit, seda selgi aastal. Tunnustuse pälvisid Kuninga tänava põhikooli viienda klassi õpilaste kollektiiv "Jutuvestjad", kuhu kuuluvad Helin-Maria Unt, Isabella-Loretta Sild, Kadri Paan ja Søs Maria Kristensen.

Veel tunnustati Pillerpalli lasteaija õpetajat Sirje Kumarit, **Raeküla kooli klassijuhatajat Kaja Lillipuud**, Kuninga tänava põhikooli erivajadustega laste õpetajat Roman Vaiku, Kesklinna lasteaija kasvatajat Marju Baikovit ja kunstide maja kunstiõpetajat Silvia Nõukast.

Artikkel täies mahus: <http://parnu.postimees.ee/4137449/galerii-loviklubi-premeeris-maailmaparandajaid?gallery=101575&image=6756029>

## **Mart Paumäe: Lastele on tähtis tunnustus ja kiitus 22.06.17**

<http://parnu.postimees.ee/4154587/mart-paumae-lastele-on-tahtis-tunnustus-ja-kiitus>

Kaks viimast söötu ja meisterlik lõpetamine. Just nii lihtne on kunagise tipuründaja ja teeneka noortetreeneri Mart Paumäe arvates vastase värvavõrku sahistada.

Paumäe lõi suvepealinna vähemalt 1000pealise publiku rökete saatel palle puuri peamiselt 1980. aastatel. Ühes legendidega elavad vägiteod siiani. Nii nagu 18 aastakäigu õpilaste kaudu levivad jutud elavast spordileksikonist ja muidu muheda jutuga mehest.

Autor ja intervjuueeritav sinatavad üksteist, kuna on harjunud aastaid omavahel nii suhtlema.

**Väga paljud peavad sind legendiks. Mõni spordikauge inimene pole su nime järele kuulnudki. Kuhu end ise sellel skaalal paigutaksid?**

Nägin vahel unes, et jalad on korras, teen trenni, olen jube heas vormis ja mängudeks valmis.

Mul on selline harjumus, et juba noorusest peale olen paljudele seletanud, et olen kõige parem, aga seda rohkem pulli pärast. Sa oled kindlasti lugenud läbi kõik Muhammad Ali raamatud. Temagi muudkui ärples kõigi ees, et on parim. Ta vist inspireeris mind.

Päris paljud inimesed, kes on teinud sporti, mind ikka teavad. Tütar Pamela oli mul üle tüki aja külas. Ta oli kuulnud, kuidas kaks sõpra vestlesid omavahel legendidest. Siis üks oli öelnud vahele, et Mart Paumäe on samuti legend. Teine oli öelnud, et jaa, ta oli minu treener.

**Paljud sinu praeguseks meheikka jõudnud kunagised õpilased käivad sageli sinu juures sporti vaatamas. Eriti põnevate võistluste aegu on sinu telefon punane. Kui oluline on sulle kontakt kunagiste õpilastega?**

See on hirmus lahe, tõeliselt kihvt. Lahe on hoopis teisel tasandil kokku saades näha, et nad on jäänud oma hingelt sellisteks kuttideks, kellena ma neid mäletan: toredateks ja edasipürgivateks. Varem spordis, nüüd muudel elualadel. Aga spordiarmastus ja -pisik on jäänud. Need kohtumised soojendavad alati südant.

**Oled olnud jalgpallitreener umbes 31 aastat. Viimastel aastatel on lisandunud töö Raeküla kooli spordiklassis. Mäletad sa, kui palju poisse on sinu käe alt läbi käinud?**

Alates 1985. aastast on olnud 18 aastakäiku. Igas grupis on olnud kusagil 17–20 poissi.

Töö Raeküla koolis mõjub uue impulsina. See on huvitav ja vastutusrikas.

### **Kui palju on noored ajaga muutunud?**

See pole küll reegel, kuid kokkuvõtlikult võib öelda, et praegu on laste tähelepanu võita natuke raskem kui varem, kuna nad on hajevil. Osa on mõtetega arvutimängude või oma telefoni juures. Mõni küsib pärast 35. minutit: treener, millal trenn läbi saab? Kunagi tuli rohkem ette, et kui ütlesin: “Viie minuti pärast on trenn läbi”, nõudsid nad: “Mängime veel, teeme veel pool tundi!”.

Need ei pruugi olla reeglipärasused, aga mõni laps on selline, kelle vanem on pannud maast madalast trenni. Poiss käibki kohusetundlikult trennis, talle meeldib seltskond ja võistlustel käia. Ja võib-olla mitte võistluste pärast, vaid tore on bussis koos sõita, natuke möllata ja pärast mängu võistkonnaga poodi minna. (Naerab.) Ehk polegi jalgpalli mängimine talle nii tähtis. Ja ega kõik olegi loodud jalgpallifanaatikuks. Igaühele tuleb anda võimalus.

### **Kalakombinaat/MEKi toonane mängiv treener Jüri Saar on rääkinud karikafinaalist Jõhvi Estoniaga. Olid saanud trauma, käinud operatsioonil, jäänud palavikku, kuid läksid treeneri nõudmisel siiski mängima ja löid lisaajal, 98. minutil mängu ainsa värava. Kui palju nüüd selliseid raudmehi on?**

Kindlasti neid on. Ega Jüri Saar kõike päris õigesti mäleta. Kui olla täpne: see operatsioon oli mul viis aastat varem, 1985. aastal. 1990. aastal, kui olime lõunalaagris, väänasin päris tugevasti põlve. Oli ristatsidemete osaline rebend või midagi sellist. Põlv oli täiesti läbi ja terve hooaja ma mängida peaaegu ei saanud. Treenisin rahulikult poisse ja olime suvel laagris. Jalg paranes omasoodu. Täpselt karikafinaaliks sügisel hakkas terveks saama.

Kui Jüri ütleb, et ta käskis mul kaasa minna, las ta ütleb. Mina ütlen nii, et läksin kaasa ega saanud aru, miks Jüri ei pannud mind põhikoosseisu, kuigi ütlesin, et olen mänguks valmis. See oli minu versioon tookord. Praegu saan loomulikult aru, et raske on panna kogu hooaja vigastatud olnud mängijat mängu. On karikafinaal ja meeskond on mänginud läbi hooaja kindla koosseisuga. Nüüd saab vigastatud mängija äkki terveks ja panna ta sisse ...

Ma ei usu, et oleksin öelnud: ma ei tule karikafinaali mängima. Minu mälu on parem kui Jüril, kuna ta on minust vanem. Ta ajab mingisuguse teise mänguga segamini.

Mul on meeles, et Rüütli Tarmo tõmbas teisel poolajal jala päris tugevasti ära ja läksin umbes 20 minutit enne teise poolaja lõppu sisse. Pool väravalöömise aust annan heale sõbrale Saali Jaanile, kes võitluses vastase kolme kaitsjaga suutis peale jääda ja andis penaltipunktist täpse söödu.





*Koer Potvin sai nime legendaarse hokimängija Denis Potvini järgi. "Gretzky nime ei saanud panna – tema on liiga kuulus," tõdes Mart Paumäe. / Mailiis Ollino*

### **Oled öelnud, et mängudel on tähtis laste hea emotsioon, kuid samal ajal on alati oluline võita. Kui lihtne või keeruline on nende kahe eesmärgi vahel tasakaalu leida?**

See oleneb meeskonna üldisest motiveeritusest ja sisekliimast. Väga palju sõltub, kui tugevad ja mõjuvad isiksused on meeskonna liidrid. Kui liidrite mõju tiimile pole sportlikus mõttes hea, ei tekigi võitluslikku ega võidutahtelist kollektiivi. Kui liidrid tõmbavad kogu seltskonna endaga kaasa, tahavad teisedki minna möllu ja lahingusse. Nad ei taha olla kehvemad ega teisejärgulises rollis. Kui on ikka tunne, et oleme võimelised võitma, kujuneb mäng ise selliseks, et ei tekigi teistsugust suhtumist. Mängime, nagu üks korralik jalgpallimatš peab olema.

Tihti on päris mõnus, kui saab mängida mängu pärast. Et ei oleks kaotuste pärast suuri üleelamisi. Teinekord on väga valusaid kaotusi. Näiteks oleme kaotanud noortega karikaturniiri poolfinaalis penaltidega, kuigi juhtisime viis minutit enne lõppu 2:0. Sellistel momentidel tuleb nii palju kui võimalik kaotusvalu ära võtta. Tuleb mängijaid lohutada, panna kõik oskused ja teadmised käiku, et nad seda nii rängalt üle ei elaks. Mäng on mäng.

### **Millised on laste juhendamise peamised eripärad võrreldes täisealiste treenimisega?**

Täiskasvanutega on rohkem rutiini ja kindel programm. Lastele on vaja leida erisugust tegevust, mis oleks mänguline, vaheldusrikas. Kindlaid sööduharjutusi ei tasu ehk liiga kaua järjest teha.

Lastele – see kehtib muidugi täiskasvanutegi puhul – on tähtis tunnustus ja kiitus. Laps saab kindlasti innustust, kui ta tunneb, et miski tuli hästi välja ja treenergi märkab seda. Viimasel ajal olen täheldanud, et on mindud ülevoolavalt kiitvaks. Seda ma nii väga ei poolda.

### **Siis laps ei arene?**

Siis võib tekkida liigne rahulolutunne. Saad 11–13aastaselt üleliia kiita, kuid tuleb kätte vanus, kui vaatad vastu tõelisele maailmale ja tugevale jalgpallitasemele. Siis lähed mõnda teise treeningurühma ja tuleb välja, et sa polegi nii hea mängumees, kui treener on lasknud kogu aeg välja paista. Võib tekkida tagasilöökk. Hirmus suurt mee moka peale määrimist ei pea ma vajalikuks.

### **Jälgid ulmeliselt palju sporti. Mida naine sellest arvab?**

Võib-olla on ta vaadanud ära mõne jalgpalli-MMi finaali. Ta pole väga spordiinimene ega tunne selle vastu mingit huvi.

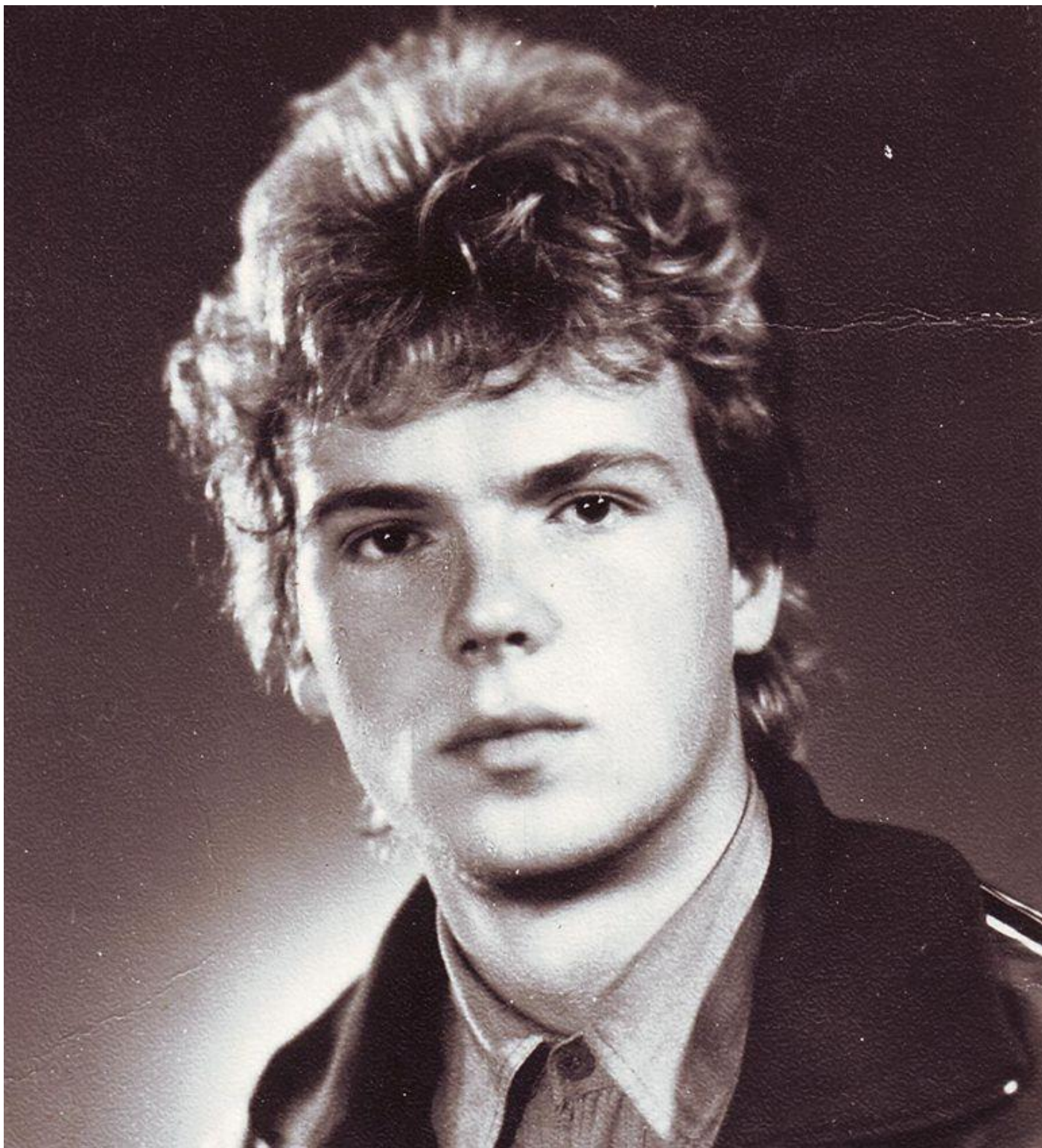
Jutt, et ma vaatan ulmelises mahus sporti, ei pea enam paika. Vastupidi. Spordisündmusi tuleb praegu nii palju kätte. Olen valiv. Toon konkreetse näite: ma ei vaata peaaegu üldse jalgpalli meistrite liigat, välja arvatud kusagil veerandfinaalidest. Hommikul mõtlen, et õhtul tuleb kihvt mäng. Selleks ajaks olen jalgpallist tüdinud ja viskan vaid korra pilgu peale.

Mida ma kindlasti vaatan, on maailma parim hokiliiga NHL, eriti Stanley karika mängud. Need on hingematvalt põnevad.

### **Aga kas naine pole vahel nurisenud, et mis sa seda sporti vaatad, mine tee parem hoovis tööd?**

Ei, kõik teavad, et see on püha asi. Sellisel puhul võivad kõik asjad jääda tegemata. Kui on näiteks maailmameistrivõistluste finaali ja mängivad Brasiilia ja Saksamaa, ei saa ju minna ja hakata tegema midagi muud. Usun, et kui maja lähaks põlema, siis võib-olla kutsuksin pika peale tuletõrje. (Muigab.)

Lapsepõlvest saati on mul nii olnud, et suuresti tänu minu isale on sporti peetud au sees. Minu ema ja õde polnud ehk huvilised, aga vähemalt püüdsid välja näidata, et tunnevad natuke huvi.



*Mart Paumäe pakkus, et see pilt temast võib olla tehtud 1981. aastal. / Erakogu*

**Sinu ammune õpilane meenutas, et kunagi salvestasid jalgpallimatše oma naise seebiseriaalide VHSidele.**

(Naerab.) Seda ma ausalt öeldes ei mäleta. Võis olla küll, et oli vaja mingi kõva mäng ära lindistada ja parasjagu polnud tühja kassetti käepärast. Usun, et ma ei teinud seda meelega.

**Olen kuulnud legendi, et olid parasjagu sõjaväes, kui Brasiilia langes 1982. aasta MMil konkurentsist. Olid nii vihane, et võtsid luua ja pühkisid üksi terve platsi puhtaks.**

Vihast oli asi kaugel. Põhimõtteliselt oli saabunud maailma lõpp. Brasiilia oli näidanud sinnamaani elegantset, ilusat ja küpset mängu. Püüdsin kuidagigi seda meeleheidet leevendada.

See oli suur, umbes 60x90-meetrine plats, kus sõdurid marssisid ja kus korraldati rivistusi. Võtsin korraliku luua ja pühkisin platsi väga hoolikalt puhtaks. Minu mäletamist mööda oli tookord nädalavahetus, mil sõduritel polnud mingeid kohustusi. Teenisin Nõukogude armees Tammsaare väeosas.

Brasiilia oli mul tohutu lemmik. Nende mäng oli ülejäänutest nii erinev. Nüüd on need vahed kadunud. Üks päev vaatasid näiteks Argentinat: jube elegantne, vägev, kihvt. Kui järgmisel päeval tulid väljakule brasiillased, vaatasid, et Argentina on nende kõrval nagu mingi külameeskond.

### **Miks oleks linnale vaja tugevat jalgpalli esindusmeeskonda?**

Usun, et hea jalgpallimeeskond on hea näitaja. Mis jalkameeskond selles linnas on? Aa, loomulikult, see on väga kõva sats.

Mul on lapsepõlvest meeles, et kui käisin Kalevi staadionil jalgpalli vaatamas, oli staadion alati puupüsti rahvast täis. Viis minutit enne mängu algust jõudsid piletijärjekorda, kümme minutit pärast avavilet pääsesid sisse. Kui sa sinna lõpuks said, oli aura võimas, õhk värises pingest ja rahva kaasaelamisest.

Hiljem ise mängides oli kontrast võrreldes teiste linnadega kõva. Ma ei julge keskmist arvu välja pakkuda, kuid arvan, et alla 1000 vaataja polnud kunagi. Mul on meeles 1983. aasta avamäng Raeküla staadionil Jõhvi Estoniaga. Võitsime 4:2, järgmisel päeval Pärnu leht kirjutas, et mängul oli 4000 pealtvaatajat.

### **Tundub, et muru oli siis tunduvalt rohelisem.**

Ilmselt oli. Arvan, et jalgpalliväljakutel oli see ka hoopis konarlikum kui praegu. Hea kvaliteediga muruväljakuid oli Eestis suhteliselt vähe, aga sellest ei lasknud keegi end häirida.

### **Kindlasti jälgid kunagise tipuründajana oma ründajate mängu valvsamalt.**

Pisut. Näiteks: kui näen, et oleks võinud olukorra teisiti lahendada. Mõnikord lähevad mõtted ründajaga kokku: tegi täpselt nii, nagu oleksin isegi teinud. Teinekord olen olnud lausa üllatunud, kui poiss on leidnud väga originaalse lahenduse, mille peale poleks osanud ise tulla.

Mingitel hetkedel pööran tähelepanu, kui ründaja kaob ära: ta pole domineeriv ega vastase kaitseliini terroriseeriv. Ta on mees väljakul, kuid mitte ründaja, keda vastase kaitsjad peaksid kartma.

### **Millised väärtused peavad sinu õpilased peale mänguoskuse kindlasti kaasa saama?**

Teinekord tahaksin neid väärtusi mänguoskustest rohkemgi toonitada. Peab olema konkreetne ausus. Rängad valemängimised, räiged simuleerimised, ebasportlikud, poolhuligaansed vead – neid ei tohi kindlasti olla. Tahaks, et lastel oleks austus mängu, iseenda ja vastase vastu.

Vahel olen tabanud end mõttelt, et Maradona olnuks positiivses mõttes veel kuulsam mängija, kui ta läinuks 1986. aastal pärast käega löödud väravat kohtuniku juurde ja öelnud, et lõi selle käega. Võib-olla kõlab see ebaloogiliselt. Maradona on isegi öelnud, et inglased suhtuvad, nagu ta oleks nende rahakoti ära varastanud. Et tema oli mängija, kohtunik oli kohtunik ja mõlemad tegid oma tööd. Ühest küljest on see inimlik lähenemine, aga tagantjärele tundub, et Maradona oleks toona ausalt käitudes suurem. Ta on muidugi niigi väga suur.

### **See ausus tuleb kindlasti muudel elualadelgi kasuks.**

Ma seda tahangi rõhutada. Võin tuua konkreetse näite: tavaliselt on staadionitel ikka nii, et kui trenn lõpeb, tuleb väravad kuhugi ära tõsta. Eks need ole üsna rasked, kuid meeskonnas peitub jõud. Mõnel poisil oli taktikaline kavalus, mida ma alguses ei tabanud ära. Tasapisi hakkasin taipama, et kui trenn hakkas lõppema, ütles mõni poiss, et käib vetsus ära. Raeküla staadionil on vets küll sealsamas, aga nad passisid seal, kuni väravad olid tassitud.

Iseendale võib kutt tunduda jube kavalana, aga see õõnestab tiimitunnet. Pigem läheme kogu tiimiga selle värava juurde, tõstame selle kõmm! ära ja trenn on ilusti lõpetatud. Mingist vanuserühmast on mul meeles kaks–kolm poissi, kes üritasid olla teistest paremad. See on väga kehv.

Mõni on aga väga abivalmis ja tuleb ise küsima, kas midagi on vaja pärast trenni platsilt kokku korjata.

### **Kui sageli on tulnud mõnda kutti karmilt korrale kutsuda?**

Vahel tuleb ikka ette. Kõige halvem on olukord, kui mängijate vahel tekib konflikt. Kõige tähtsam on sellele väga kiiresti ja konkreetselt reageerida. Rääkida kõigi osalistega eraldi ja püüda asja tuum nendeni viia, et see jõuaks kohale. Teinekord on seda väga vaja. Näiteks kui tulevad uued poisid trenni, võib tekkida vastasseis. Põhjendamatu, tingitud eimillestki.

Üldiselt on nii, et mida väiksemad on lapsed, seda kiiremini nad saavad omavahel sõbraks ega ole mingit probleemi. Hiljem tekivad isiksused ja enesekehtestamine: keegi tahab olla kellestki parem või kellelegi halvasti öelda. Ta ei pruugi olla üldsegi halb poiss, kuid tahab esineda.

Need on halvad momendid, mis võivad tekkida ootamatult. Alati ei oska situatsiooni ettegi näha: kõik on rahumeelne, aga korraga keegi plahvatab või reageerib mingis olukorras üle. Nende juhtumite lahendamised on hea õhkkonna säilitamisel võtmetähtsusega. Üldiselt tuleb olla valvas.

**Sinu 23aastaselt alanud treenerikarjäär oli üsna olude sund. Kimbutama hakanud vigastused andsid mängijakarjääri lõpust märku. Kui palju kripeldab, et juba 27aastaselt pidid putsad varna riputama?**

Ausalt öeldes praeguseks enam ei kripelda. Vahetult pärast seda, kui karjäär oli lõplikult läbi, nägin vahel unes, et jalad on korras, teen trenni, olen jube heas vormis ja mängudeks valmis. Mäletan, et mul oli väga kahju. Nüüd mõtlen pigem, et võib-olla oligi 27aastaselt paras aeg lõpetada.

Lõpetamise põhjus oli sama vigastus, mis mul oli enne karikafinaali 1990. aastal. Hooaja lõpus mängisin veel mõne mängu Eesti meistrivõistlustel. Mõlemad jalad olid teibitud. Peale põlve andis aeg-ajalt tunda lihaserebend, mis mul oli 1985. aastal.

**Aga kas tunnetus on säilinud?**

Isegi kui poistega enam tihti kaasa ei mängi, on mingeid harjutusi vaja neile ette näidata. Pallitunnetus ei kao.

**Kunagi võistlesid Ott Mötsnikuga palli pea peal hoidmises. Mõlemad hoidsite üle kümne minuti, kuid napilt kaotasid. Kui kaua nüüd seda suudaksid?**

Kaks–kolm aastat tagasi proovisin. Suure pingutusega hoidsin minuti ära. Mitte seepärast, et poleks suutnud palli pea peal hoida, vaid kehale muutus raskeks asendit hoida ja hakkas valu tegema. Kunagi oli nii, et valus hakkas seitsmenda–kaheksanda minutist ja siis suutsin hoida ehk paar–kolm minutit.

Lapsena sai neid trikke palju harjutatud ja treenitud. Polnud seda arvutiteemat. (Naerab.) See ei röövinud meie seltskonnast inimesi. Meie piirkonnas käis tohutu võitlus selle peale, kelle käes on žongleerimise (jalgade, põlvede ja peaga palli kõksimise, L. H.) rekord. Tänavateisest otsas tuli teade: “Kuule, Peeter tegi 23!” Siis hakkasid kõik ülejäänud õudsalt pingutama ja harjutama. Mul on meeles, et esimene arvestatav rekord oli neli.

Praegusel ajal pühendatakse sellisele tegevusele aega suhteliselt vähe. See on mängija kodune ülesanne. Olen pannud poistele südamele, et kui te ei taha iga päev, tehke kolm–neli korda nädalas, iga kord pool tundi. Muidu on nii, et olete varsti juba suured poisid, aga pall ei kuula sõna.

**Mida tähendab jalgpall sulle?**

Põhiline tegevus ja eluviis, midagi väga olulist minu elus. See on määratud masse haarav tegevus. Siin on midagi sellist, mis köidab inimesi tohutult. Tean inimesi, kes polegi eriti spordihuvilised, aga neis on mingi üüratu jalgpallifännlus. See on nagu maailma mäng.

**Aga oma naist pole sa jalgpalli usku meelitanud.**

See on selline asi, mida kahjuks ei saagi teha. Mindki ei saa meelitada kuhugi kudumise või õmblemise ringi. Teinekord tulen teisest toast ja ütlen talle: “Brasiilia pani Argentinele ära.” Ta küsib selle peale: “Mis ma selle teadmisega peale hakkan?” (Naerab.)

Kui Eesti mängis Brasiiliaga, tahtis tütar Pamela seda küll kaasa vaatama tulla. Brasiillastele elab ta ikka kaasa, aga stabiilset jalgpallivaatajat temast pole.

**Mis sind peale spordi huvitab?**

(Ohkab.) Ei oskagi öelda päris konkreetset asja, mis mind huvitab. Juba noorest peale on mul olnud oma kindlad lemmikud muusikud, keda olen fännanud ja kuulanud. Need on siiamani. Tänapäeva muusikast ma suurt ei tea.

Eestis olid kõvad nimed, mis olid kindlad lemmikud: Magnetic Band, Ruja, Polyphon. Vist seepärast, et nad esitasid valdavalt omaloomingut.

Kuigi ma pole eriline spetsialist, oli Queen nagu Brasiilia koondis oma hiilgeajal: teistest nii konkreetselt üle! Lapsepõlvest kajab mulle siiani vastu biitlite muusika, aga veel kord: Freddie Mercury geniaalsus on võrreldav Brasiilia koondisega.

## CV

- Sündinud 10.11.1962 Pärnus.
- Keskkooliõpe.

## Mängijakarjäär

- 1980–1981 Pärnu KEK
- 1984 Tallinna KSMK (pool hooaega)
- 1981–1990 Pärnu Kalakombinaat/MEK

## Treenerikarjäär

- 1985–1989 Pärnu Kalev
- 1989– ... Pärnu jalgpalliklubi
- 2011– ... Raeküla kooli spordiklass



*“Kuulge, teeme Alekseiga ka ühe pildi,” palus Mart Paumäe Raeküla staadionil pildistamisel. Aleksei Galkin treenis parasjagu Pärnu jalgpalliklubi lapsi. / Mailiis Ollino*

## Aitab alati

Sõber ja kolleeg Aleksei Galkin tõi esile, et Mart on eelkõige avatud ja tore inimene. “Kui on mingi probleem, võib alati tema poole pöörduda,” märkis ta.

Kuna Paumäe on kogenud treener, küsib Galkin sageli just tema käest nõu, kui seoses jalgpalliga on mingi probleem. "Olen kindel, et ta seletab asja meeleldi lahti," sõnas Pärnu jalgpalliklubi treener.

Ehkki Paumäe on tuntud muheda ellusuhtumise ja terava huumori poolest, valitseb tema trennides kord. "Ma ei ütleks, et ta on range, aga talle meeldib, kui trennis on distsipliin paigas," kinnitas Galkin. "Tal on see kindlasti esikohal."

Paumäest palju noorem kolleeg pole kunagise Kalakombinaat/MEKi ründajat kunagi mängimas näinud. "Olen kuulnud, et ta oli ikka kõva tegija," lausus Galkin. Kui ta pidi kunagi ülikoolis esimesel kursusel kirjutama kogenud Pärnu sportlasest ja treenerist, valis ta portreeteritavaks just Paumäe.

### **Pernova tehnikamajas peeti aardejahti 18.09.17**

<https://parnu.postimees.ee/4247389/pernova-tehnikamajas-peeti-aardejahti>

Kooliaastad pole vennad, iga uus on omamoodi eriline. Sel aastal üllatas Pernova tehnikamaja lapsi oma iseäraliku sünnipäevapeoga. Külalised kutsuti aardejahile. Kulla ja kalliskivide asemel sai juurde põnevaid teadmisi ja õppimisrõõmu.

Kus sünnib midagi huvitavat, on Raeküla kooli lapsed ikka platsis: nii olidki 4.–5. klasside õpilased tulnud kulla tehnikamajja, et saada osa toredast päevast ja õppida maailma nägema teistmoodi kui seni.

Aardejahi käigus osalesid lapsed õpitubades, kus kõikjal tuli lahendada praktilisi ülesandeid meeskonnatöona. Tegutsemise käigus saadi palju seesuguseid teadmisi, mille näitlikustamiseks õpetajal tunnis tavaliselt aega ja vahendeid napib.

Laste lemmikuks kujunesid kokkamise ja kodunduse töötuba, eriti meeldis maitseainete ja seente tundmaõppimine.

Vaimustust külvas seegi, kuidas oli võimalik robot rääkima panna ja arvutis oma maitse järgi tooli konstrueerida. Fotode töötuba oli põnev koht, kus lapsed said eri emotsioonide mõjul kujutada end pildidel nii kurva kuju rüütli kui võimuka rokistaarina.

Robootikatuba andis aimu vooluringi toimimisest ja sellestki, et valguse tekitamisega ei piirduta, vaid ka värvid ja muusika vilguvad selle looja tahtmist mööda.

Tegelikult olid huvitavad kõik aardekambrid ja lapsed vaimustuses toredast üritusest. Kindlasti märkavad ja mõistavad osalejad nüüd maailma teisiti kui varem. Ent sukeldumaks teadusmaailma sügavustesse, on ees veel pikk tee. Teeots on aga Raeküla kooli lastele kätte juhutatud.

### **Reis muinasjutumaale 17.10.17**

<https://parnu.postimees.ee/4279421/reis-muinasjutumaale>

Raeküla kooli klassiõpetajad on võtnud endale südameasjaks tõsta laste lugemishuvi ja parandada teadlikku lugemisoskust. Et raamatust saaks hea sõber ja igapäevane kaaslane, oleme kavandanud eri tegevusi.

11. oktoobril toimus reis muinasjutumaale – Ugala teatrisse, vaatama muusikalist lavastust "Võlur Oz". Osa võtsid peaaegu kõik õpilased 1.–5. klassini. Ühised teatrikülastused on Raeküla koolis kujunenud traditsiooniks.

Raeküla kooli õpilased käisid Ugala teatris vaatamas etendust "Võlur Oz". | FOTO: Erakogu  
Päris väikesed kuulsid võlur Ozist arvatavasti esimest korda ja loodetavasti soovivad lugemisoskuse kasvades vabra Dorothy seiklused lugedes uuesti meelde tuletada. Paljud suuremad õpilased olid juba seda raamatut lugenud ja said nüüd vaadata, kuidas lavastaja oli suutnud põneva võlumaailma teatrilaval elama panna. Samuti oli neil huvitav võrrelda, kas tegelaskujud etenduses vastasid nende lugemisel tekkinud ettekujutusele.

Näidend võlus hoogsate laulude ja huvitavate kostüümidega. Elevust tekitasid eriefektid, nagu näiteks õhus hõljuv maja, punast valgust kiirgavate silmadega võlur Ozi pilt, nähtamatul tasakaaluliikuril mööda lava veerev hea Lõunanõid ja oma kleidi sisse sulav paha Läänenõid.

Peategelane Dorothy ja tema uued sõbrad Hernehirmutis, Plekkmees ja Lõvi mõjusid südamlike ja armsatena, tekitades kohe algusest peale soovi, et neil kõik hästi läheks.

Näidendis oli palju õpetlikku, näiteks see, et oma sõnade ja soovide väljaütlemisega peab ettevaatlik olema. Lendu lastud sõna ei saa tagasi võtta ja soovid võivad justkui imeväel täituda. Samuti see, et üksteist tuleb aidata ja kokku hoida ning vanemate inimeste nõu tasuks kuulda võtta.

Kõige tähtsam aga tundus mõte, et endasse tuleb uskuda ja kaaslaste julgustuse toel selgubki, et sul on võimed ja oskused, mida arvasid endal puuduvat. Nii oli Hernehirmutis, kes end arutuks pidas, tegelikult väga nutikas ja leidlik. Südametu Plekkmees aga hoopis hooliv ja kaastundlik. Hirmunud Lõvi osutus sõpru kaitstes julgeks ja sai teada, et julgus pole hirmu puudumine, vaid selle ületamine.

Laste näod olid saalist lahkudes naerul ja muljete jagamist jätkus koduteel bussiski. Ja kui veel kavalehega kaasa saadud roheliste klaasidega prillid ette pandi, tundus nukralt vihmane sügisilmgi akna taga vastu naeratavat.

Nüüd jääb oodata järgmist põnevat ettevõtmist: Kristiina Kassi raamatute teemalist kirjandusmängu. Selleks soovime lastele jõudu lugemiseks ja loodame, et peagi algav koolivaheaeg möödub lõbusalt ja kasulikult!

### **Raeküla kooli lapsed tegid kasside põlenud turvakodule suure annetuse 22.10.17**

<https://parnu.postimees.ee/4284819/raekula-kooli-lapsed-tegid-kasside-polenud-turvakodule-suure-annetuse>

Pärnu Raeküla kooli lastel on aastaid olnud tore komme toetada loomakaitsepäeva puhul loomade varjupaika.

Varem on annetustega rõõmustatud Pärnu kodutute loomade varjupaika. Tänavu juhtus aga klassiõpetaja Kaja Lillipuu jutu järgi nii, et kuulnud koletust õnnetusest Läänemaal Martna kasside hoiukodus, otsustasid lapsed aidata sealseid jõhkra kohtlemise osaliseks saanud loomi.

4. klassi õpilased tegid plakati, mis kutsus kooliperet annetama kiisudele hädavajalikkude, sest tuleroaks oli läinud kõik loomadele tarvilik. Üleskutse leidis kohe rohkesti toetajaid ja nii töid lapsed Martna kassiperele toitu, kassiliiva, pesamaterjali, mänguasju ja toidunõusid.

"Kogumispunkt täitus lahkete annetajate heldusest nagu nõiavitsa väel. Mureks oli aga see, kuidas kogutu kauge maa taha kohale toimetada," rääkis klassiõpetaja.

Appi tuli Eestimaa loomakaitse liidu Pärnu piirkonna juht Leana Land, kes vabatahtlike abiga toimetab annetused Martnasse. Lapsed saatsid annetusega kaasa kassikaardi, milles soovisid, et kõik koduta kiisud hooliva pererahva leiaks.

"Eks nii olegi, et väikestest tegudest saavad alguse suured. Igatahes on Raeküla kooli lastel helde süda ja lahke meel," tähendas õpetaja.

Tulekahju oli Martna koduta kasside hoiukodus 22. septembril. Suitsus ja leekides hukkus kümme looma. kodutute kasside hoiukodu, kümme looma hukkus suitsus ja leekides.

### **Raeküla kooli lapsed tutvusid Eesti toidu aastaringiga Kurgjal 09.11.17**

<https://parnu.postimees.ee/4304527/raekula-kooli-lapsed-tutvusid-eesti-toidu-aastaringiga-kurgjal>

Aasta-aastalt muutub koolielu mitmekülgsemaks. Kurgja talumuuseum on alati pakkunud toredaid õppeprogramme ja hoidnud au sees rahvustunnet. Sel korral said Pärnu Raeküla kooli lapsed osa programmist "Eesti toidu aastaring talus".

Perenaised ootasid tulijaid tareuksel. Esmalt nägid lapsed omaaegseid taluhooneid. Oma madalate lagede, lihtsa puitmööbli ja väikeseruuduliste akendega erinesid palju tänapäeva kodudest. Samuti olid laudad, aidad ja tööriistakuurid sellised nagu meie esiisade aegu. Kogu elukorraldus toimiski nii, nagu oleksime sattunud ajas tubli sammu tagasi.

Kui välised toimetused laudas ja veskis olid meile selgeks saanud, aeda ja põllulegi kaetud, oli kord tubaste toimetuste käes. Enne tuppä minekut vaadati üle aga kõik tera-, aed- ja köögiviljad, mida inimesed muiste kasvasid.

Kambris jagati lapsed suurperedesse, nagu vanasti valdavalt olid: peremees, perenaine, sulased ja tüdrukud. Kõigil omad ülesanded ja ajastukohased rõivadki üll. Selgitati muistseid lauakombeid. Kus istus



mees-, kus naispere ja kuidas lastega lood olid. Kuulajail oli eriti veider mõista seda, et vanasti ei pruukinudki söögilauast tõustes kõht täis olla, sest toitu oli vähe ja sööjaid palju.

Toidu kasvatamine sõltus suuresti peremehe hoolikusest ja ilmast ning pere toitmine perenaise leidlikkusest ja kokkuhoidlikkusest. Raisku ei läinud midagi, isegi mitte silgusoolvesi. Samuti kummastasid lapsi imelike nimedega toidud nagu kile, rokk, mähk ja kõrt. Veel segasem oli asi siis, kui jutt läks nõudele. Milles küll olid lass, tõrs ja lännik? Igatahes oskavad Raeküla kooli lapsed nüüd selgitusi jagada, millega tegu.

Pärast seesugust õppetundi, kui taluelust juba aimu saadi, olid plaanis praktiline tegevus, nimelt kaeraküpsiste küpsetamine. Selles osales kogu talupere: kes tegi võid, kes kaalus, segas või maitsestas. Töö oli tegijaile meelepärane ja küpsised, mis hiljem lauale kanti, imemaitavad.

Kurgja perenaised kostitasid külalisi sooja talutoiduga, mis meie mõistes hautise nime kandis, juurde pakuti Kurgja talu lehmade piimast laste omatehtud võid, koduleiba ja karaskit.

Kui talueluga seonduv oli selgeks saanud, mõistsid lapsed, et elu oli vanasti päris raske, sest kõik tuli teha ise. Laiskusel ja lohakusel kohta polnud, sest siis ähvardas taluperet nälg, külm ja viletsus.

Nüüd, kui lapsed teavad, kust toit meie lauale saab ja kui palju tuleb selleks vaeva näha, oskavad nad ehk rohkem hinnata töötegitjat ja pidada lugu toidust ja traditsioonidest.

Et kõik ikka paremini meelde jääks, anti meile koduteele kaasa praktilistest ülesannetest koosnevad töövihikud, mis õpitu kenasti kokku võtavad.

### **Raeküla kooli mardisandid kollitasid naabreid 10.11.17**

<https://parnu.postimees.ee/4306627/raekula-kooli-mardisandid-kollitasid-naabreid>

Rahvuslikud kombed ja traditsioonid on au sees 21. sajandilgi. Raeküla koolis on mardipäeval kombeks klassitubades marti jooksmas käia ja koolirahvale õnne soovida. Sel korral sanditati naabritegi juurde, nimelt Raeküla lasteaeda.

Tavaks on saanud, et santideks kehastuvad neljanda klasside õpilased. Mardisandid panevad end aegsasti valmis. Selgeks õpitakse laulud-tantsud ja pillimäng, mõistatused pererahvale. Kui oma kooliperes tarkused küsitud ning soovid ja õnnistused edasi antud, jõudis kätte naabrite kord. Mardisandid tatsasid laulu ja vilepilli saatel Raeküla lasteaeda. Eriti suur oli nende santide rõõm, kes kunagi olid ise seal lasteaias käinud, sest ees ootasid ju tuttavad. Lasteaias tekitasid kummalised külalised elevust. Ometi ei jäänud pisemadki lasteaialapsed koolimartidele vastust võlgu, kui nende teadmisi proovile pandi.

Lasteaiamardid külastasid aga Raeküla kooli väikest õppehoonet ja vaatasid ühtlasi üle koha, kuhu tuleval aastal juba esimese klassi õpilastena tulevad.

Mardisandid laulsid ka koolijuhi kabineti ukse taga ja nõudsid sisselaskmist. Direktorile tehti kombekohane teadmisteproov, mille ta edukalt läbis, ning sooviti talle tervist ja õnne.

Tavadel ei saa lasta kaduda, need saab koolipäeva põimida, et kõigil oleks lõbus ja huvitav.

### **Raeküla kooli põnev külaskäik rahvusooperisse 11.11.17**

<https://parnu.postimees.ee/4307329/galerii-raekula-kooli-ponev-kulaskaik-rahvusooperisse>

7. novembri hommikul oli Raeküla koolimaja esine signat-saginat täis. Kaks bussit ait õpilasi ja õpetajaid oli valmis alustama sõitu Tallinna, et kuulata ja vaadata rahvusooper Estonias muusikalist muinasjutu „Petja ja hunt“.

Seekordne külastus erines kõikidest eelnevatest selle poolest, et lugu ei olnud traditsiooniline lavaetendus, vaid küllastajatel avanes võimalus ise muinasloo ettevalmistusest osa saada.

Estonia teatri fuajees ootasid meid rõõmsailmelised keelpillimängijad, kes tutvustasid oma instrumente: viiulit, vioolat, tšellot ja kontrabassi. Meile mängiti paar viisijuppi „Petjast ja hundist“. Nad selgitasid, et muusikalises muinasjutus mängib iga pill eri tegelaskuju ja tuleb hoolikalt kuulata, missugune instrument mängib, siis saab aru, kes tegelastest parasjagu midagi teeb või ütleb. Seejärel algas aga lastele kõige põnevam osa: kõik soovijad said muusikutest juhendajate abil ise pille mängida.

Orkestrantide muusika saatel liikusid lapsed teatrimaja järgmisesse ruumi – saali, kus on toimunud vabariigi aastapäeva kontserdid. Stsenariumi kohaselt tutvustati ka siin esialgu pille ja seejärel sai igaüks timpaneid, suurt trummi, väikest trummi, ksülofoni, triangelit ja taldrikuid kõlama panna.

Taas sammusime muusika saatel mööda kontserdimaja edasi, liikudes treppe pidi lavatagustesse ruumidesse, kuhu tavapäraselt külatajaid ei lubata. Ühes salapärases ruumis ootasid meid puhkpillimängijad. Kuulasime flöödi, oboe, metsasarve, trompeti, trombooni ja fagoti kõla ja seejärel algas kõige raskem osa – puhkpillist hääle väljapuhumine. Tublimatel õnnestus seegi.

Tutvus muusikainstrumentide ja Estonia tagaruumidega tehtud, suundusime tagasi saali, kus algas Sergei Prokofjevi muusikaline muinasjutt "Petja ja hunt", mis rääkis loo kartmatust poisist Petjast, tema vahvatest sõpradest ja hundist.

Läksime küll tagasi saali, kuid publikutoolidele meid istuma ei pandud: istusime hoopis pillimängijate kõrval orkestri sees. Kui dirigent saabus, tõusis kogu orkester tervituseks püsti ja algaski muinasjutt. Helilooja oli lisanud pillidest tegelaskujude kõrvale jutuvestja, kelle rollis oli dirigent. Eialgu jutustas dirigent katkendi muinasjutust, mille järel orkestrandid selle muusikaliselt esitasid.

### **Mõistusega vägivallla vastu 22.11.17**

<https://parnu.postimees.ee/4319889/moistusega-vagivalla-vastu>

Nugadega mehed ja kaklused tänavatel, ära kaduvad teismelised. Tänu *online*- ja sotsiaalmeediale on inimesed ühiskonnas varitsevate ohtudega rohkem kursis kui kunagi varem. Kuid Hollywoodi filmid ja arvutimängud võivad panna sellistes olukordades oma võimeid kergesti ülehindama ja ohte alahindama.

Pärnu Raeküla kooli 6. klassi külastas esmaspäeval, 13. novembril instruktor Vladimir Sillaste, kes õpetas, kuidas tänaval liikudes ohte ära tunda ja neile adekvaatselt reageerida. Üle korrati vanad tõesed: vältida üksi pimedas liikumist, võõrastega mitte kaasa minna ja ohu korral helistada vanematele või päästetelekeskusesse.

Lapsed õppisid, kuidas aru saada, kui keegi sind jälitab, ja mida teha, kui sinu elu ja tervis ohtu seatakse. Suuruse ja kaalu erinevuse tõttu soovitati noortel loobuda märulistaari kombel lähivõitlusesse asumisest. Selle asemel tuleks pigem ära joosta, kõvasti karjuda ja hammustada.

Probleemide ennetamiseks soovitas juhendaja õpilastel oma vanematega turvalisuse teemal rääkida ja koostada konkreetne plaan, kuidas ohu korral reageerida. Pähe tuleks õppida vanemate telefoninumbreid, käia trennis ja hoida end virgana ning märgata hädasolijaid ja neid vajaduse korral abistada.

### **Missugune on õpikäsitus Barcelona koolides 24.11.17**

<http://opleht.ee/2017/11/missugune-on-opikasitus-barcelona-koolides/>



**2014. aastal külastas meie direktor haridusjuhtide õpirände raames Barcelonat, kus koolid kasutavad palju infotehnoloogiat, lõimitakse õppeaineid ja rakendatakse projektõpet. Kuna meie kool osales Pärnu linna digipöörde projektis, siis olime Barcelona koolide külastamisest väga huvitatud ning 22.–29. oktoobrini saigi meie õpiränne sinna teoks. Katalaanid planeerisid meie õpirändesse külaskäigu nende haridusministeeriumisse ja viie üldhariduskooli ning Blanquerna ülikooli külastuse.**

Esimesel õpirände päeval külastasime Kataloonia haridusministeeriumi, kus võtsid meid vastu IT-osakonna juhataja Jordi Vivianos ja Susan Rayne Dreger Cyca ning Ricard Garcia. Põgusale maja tutvustamisele järgnes vestlusring, pärast mida tutvustasime Eesti haridussüsteemi ja Pärnu Raeküla kooli õppekorraldust.

Külastasime Barcelonas üht algkooli, kaht gümnaasiumi, üht 12 klassiga „torukooli”, riigilt toetust saavat erakooli ning Blanquerna ülikooli õpetajakoolituse eriala. Nähtud üldhariduskoolides olid õppeained omavahel lõimitud ning õppeprotsessis taotleti üldpädevuste omandamist.

### **Laialdane projektõpe**

Projektitundides keskenduti teadlikult mingi probleemi lahendamisele. Esimene kool, mida külastasime, oli saanud ülikooli raamatukogult oma kasutusse aia. Selle planeerimine anti projektitööna õpetajatele ja õpilastele. Meie sealviibimise ajal olid neil mullaga täidetud peenrakastid juba kevadet ootamas. Teisal kavandasid 10–12-aastased õpilased aiale veesilma. Ühed tegid kavandit, teised valmistasid samal ajal kirkade ja labidatega pinnast ette. Kolmas rühm õpilasi oli ametis putukate hotelli loomisega. Eeskujusid otsiti internetist. Kõik õpilased töötasid aktiivselt kaasa.

Teises külastatud koolis õnnestus meil näha veidi vanemate õpilaste loodud puhkenurka. Kogu projekt algas planeerimisest ja kavandamisest, õpilased löid joonised ja mõtlesid välja plaani, seejärel pandi paika euroalustest tehtud pingid ja puitkastidest lauad. Puhkenurga korrashoiu, taimede eest hoolitsemise jms eest vastutasid õpilased. Õpilastele pandi kõige eest hindeid. Hinnati projektirühmade koostööd, töö tulemust, projekti esitlemist jne. Individuaalset tagasisidestamist me selle õpirände ajal ei kohanudki.

Koole külastades õnnestus meil näha, kui erinevalt õpetatakse eri vanuseastmetes geometriat. Nn lasteaiarühmades õpiti geomeetrilisi kujundeid käelise tegevuse abil või ruumis liikudes. Rühm, kus oli 25

last, oli jaotatud neljaks. Üks grupp joonistas kasti suhkru peale õpetaja näidatud kujundit, teine voolis paberile etteantud geomeetrilist kujundit, kolmas tegi pehmest karvasest traadist samu kujundeid ja viimane kõndis maas olevatel joontel. Mõne aja möödudes vahetasid lapsed nn töötuba.

Teises koolis oli vanematel õpilastel klassis viis töötuba. Ühes tegeldi kujundite teoreetilise osaga (küljed, nurgad, ajalugu jne), teises pandi tasapinnalisi kujundeid kokku, kolmandas ehitati ruumilisi kujundeid jne. Iga õpilane valis endale sobiva töötoa, tegutses vastavalt tööjuhendile ja täitis töölehte. Mõne aja pärast vahetati töötubasid, kuni ring sai täis.

Vanemas kooliastmes nägime geomeetriatundi, kus ühes rühmas kasutati teema avamiseks meilgi populaarset Geogebra rakendust. Teine rühm programmeeris samal ajal Scratchis. Igas koolis hakkas silma, et iga õpilane teadis, mida temalt oodatakse. Kõige väiksemaid õpilasi juhendas õpetaja, veidi vanemate puhul oli õpetaja pigem õpilaste partner. Kõige vanemate tundi viis läbi paar aastat vanema klassi õpilane. Õpetaja jälgis tegevust eemalt ja oli abiks, kui tekkisid küsimused.

## **Õpikute asemel internet**

Barcelonas tutvustati meile projekti mSchools, mis toetab mobiiltelefonile toetuvate õpetamis- ja õppimisviiside kasutamist. Lähemalt tutvustati meile õppimist toetavate rakenduste ja keskkondade kogumist (veebi)keskkonda, mida võiks võrrelda meie Koolielu.ee portaaliga. Praegu on mSchoolsi kogutud üle 840 rakenduse ja keskkonna. Õpetajal on lihtne filtreid kasutades sealt endale vajalik rakendus või keskkond leida. Lisaks tutvustati meile võistlust EduHack, kus õpilased võistlevad omavahel rakenduste loomises ja nende müümises ettevõtjatele.

Meie külastatud koolides olid need veebipõhised õpikeskkonnad kasutusel ja see võimaldas õpilastel pääseda õppematerjalidele ligi igal ajal ja igas kohas. Enim olid kasutusel Moodle ja Google Classroom, mille kasutamise tugi tuli ministeeriumi tasandilt. Veidi harjumatuna tundus esmapilgul kõikide tehnoloogiliste vahendite loomulik ja igapäevane kasutamine õppetöös. Kuna õpikukomplektide hind on märkimisväärne, on paljud koolid teinud otsuse, et odavam on soetada tahvel- või sülearvutid, mida saab kasutada mitu aastat. Arvuti kasutamine õppevahendina paistis olevat neil täiesti tavaline. Barcelona koolides pole seetõttu arvutiõpetuse tunde. Arvutiklassi kasutatakse eelkõige oma projektide probleemidele lahendusi otsides.

Nii mitmeski koolis nägime lõimitud aine- ja keeleõppe meetodi kasutamist. Peamiselt tähendas see, et õpetati ja õpiti inglise keeles. Kuna õpilased hakkavad Kataloonias õppima inglise keelt juba 3–4-aastaselt, siis pole 13–14-aastastele mingi probleem omandada uut õppematerjali võõrkeeles.

## **Mida eeskujuks võtta**

IKT-d ei kasuta me vähem ega halvemini kui Barcelona koolid, aga kindlasti tuleb meil suurendada projektõpet, ja seda igas vanuseastmes. Pikaajalised projektid ja iganädalased projektõppetunnid annavad õpilastele võimaluse õppeülesannetega palju rahulikumalt ja süvenenumalt tegelda. Meie koolis tuleks suurendada ka rühmapõhise õppe osakaalu – tulemuse saamiseks peab iga rühma liige andma oma panuse. See suurendab õpilase vastutus- ja kohusetunnet. Rühmapõhisel õppel on ka see hea omadus, et õpilane saab täita rühmas mitut rolli: olla rühma liider, tegevuse koordinaator, töötulemuste esitleja jne. Rühmapõhine õpe aga eeldab ka ruumide ümberkorraldamist, et klass ei oleks nagu teater, kus õpetaja esineb õpilaste ees.

Me võiksime Eestis mõelda ka inglise keele õppele juba lasteaias, sest selles vanuses omandavad lapsed uusi keeli kõige kiiremini. Tänu sellele kuluks koolis vähem aega keeleõppele ja saaks muid aineid õppida suurema süvenemisega.

Täname SA Archimedest, kes kattis meie viie õpetaja reisikulud, ja vastuvõtjaid, kes meile väga sisuka programmi kokku panid. Saime tunda suurt külalislahkust ja nägime suurt huvi Eesti hariduskorralduse vastu.

## **Koolikorralduse eripära Kataloonias**

- Koolikohustuslikud on kõik lapsed, kes on jooksva aasta 31. detsembriks saanud kolmeaastaseks. Põhiharidus omandatakse 16. eluaastaks. Edasi järgneb kaheaastane ülikooliks ettevalmistus, mis ei ole enam kohustusliku hariduse osa.

- Piirkonnas elab paljudest rahvustest inimesi ja koolides võib kuulda ca 200 keelt. Õppekeel on siiski katalaani või hispaania keel. Katalaani keeles on võimalik koolis õppida alles 40 aastat, enne seda oli õppekeel hispaania keel.
- Õppeaasta algab õpilastel alles septembri keskel, õpetajatel septembri alguses. Esimene vaheaeg on jõuluvahaeag. Vaheaegu ongi vaid kaks: talvine ja suvine.
- Barcelonas asub laps õppima kodulähedasse kooli. Kui vanemad soovivad panna teda mõnda mainekasse kooli, siis soetavad nad selle kooli lähedusse kinnisvara. See on viinud kinnisvarahinnad tippkoolide ümbruses üles.
- Koolivorm on vaid mõnes erakoolis.
- Õpikute komplekt maksab 300–400 eurot, mistõttu on paljudes koolides õpikutest osaliselt või täielikult loobunud. Selle asemel kasutatakse tahvleid või rüperaale, mille ostmine on vanemate kohustus. Paberõpikutest loobumine on saanud eesmärgiks omaette.
- Uueks trendiks hariduses on anda õpilasele täielik ligipääs igal ajahetkel õppematerjalile. Peamiselt kasutatakse selleks koolides Moodle'i keskkonda või Google Classroomi. Haridusministeerium toetab seda suundumust.
- Infotehnoloogia vahendite kasutamine on lõimitud igapäevasesse õppimisse. IT kaudu suheldakse, levitatakse õppematerjale, esitatakse kodutöid jne.
- Õppeprotsessis domineerib pädevuspõhine õpetamine ja uue teadmise ning õppematerjalide loomine. Oluline koht on projektõppel.
- Püütakse hinnata tuleviku töökohtade vajadusi (STEM-meetod) ja korraldatakse õppimist vastavalt sellele.
- Üha enam kogub piirkonnas populaarsust õpilaste loodavate rakenduste konkurss/festival. Sellesse projekti on lõimitud nii digitaalsus kui ka ettevõtlus. Projekti moto on „Muuda reegleid, muuda vahendeid ja muuda tulevikku!”.
- Koolipäev algab vanematel õpilastel kell 8 ja noorematel kell 9, lõuna on 13–15 vahel ja koolipäev lõpeb hiljemalt kell 17. Tunnid kestavad 60 minutit ja toimuvad paaristundidena.
- Lapsevanemal on kohustus puhata suvel vähemalt üks kuu koos lastega. Samuti on õpilastele suvevaheajaks palju organiseeritud tasuta tegevust (laagrid jne).
- Turvalisuse tagamiseks on koolid suletud territooriumil ja vanem on kohustatud lapse kooli tooma ja õppepäeva lõpul koju viima, kuni laps saab 14-aastaseks.
- Projektõppes moodustatakse rühmad eri vanusega õpilastest, näiteks 1. ja 2. klassi või 3. ja 4. klassi õpilastest jne.

## **Raeküla kooli lapsed käisid linnaruumis tarkust taga nõudmas 16.11.17**

<https://parnu.postimees.ee/4312263/raekula-kooli-lapsed-kaisid-linnaruumis-tarkust-taga-noudmas?gallery=112913&image=7314913>

Nüüdisaegne õpikäsitlus nõuab sootuks teistsugust lähenemist kui aastaid tagasi. Pelgalt klassiruumis pole enam ammu midagi pihta hakata. Tore on aga see, et järeltulevate põlvete parema harimise nimel on koolmeistritele abikäe ulatanud Pärnu linna teisedki teadmisi andvad asutused.

Õppekavast lähtuvalt pakub Pärnu muuseum õpilastele võimalust osa saada kodulinna ajaloo.

Raeküla kooli õpilased pole end toredale ettevõtmisele iialgi kaks korda kutsuda lasknud. Niipea, kui on valminud uus ja põnev muuseumitund, on nad platsis. Sel korral ei saanud kasutamata jätta ainulaadset juhust külastada tundi "Mündist mõõgani". Lapsi oli köitnud pisut varem avatud samanimeline näitus. Kes oli kuulnud, kes käinud-näinud, kuid seda, mis lapsi muuseumitunnis ees ootas, ei aimanud keegi.

Kokkulepitud ajal kohale jõudnud, ootasid lapsi õpetajateks kehastunud muuseumitöötajad Tiit ja Margo. Koolitund algas nii, et ikka puust ette ja punaseks, nimelt tutvustati lastele, kes on arheoloogid, mida nad teevad. Kuidas avastatakse põnevaid leide ja kuidas üldse aru saada, mida üks räppinud puutükk või roostetanud metallikänkar endast kujutada võiks. Õppetund hõlmas ka muuseumi püsiekspositsiooni kaasamist, et lastel tekiks ikka terviklik kujutluspilt kaugest ajast, mil uuritavad esemed maapõue sattusid.

Õige elavaks läks lugu, kui Margo kutsus lapsed liivakasti juurde. Siin selgitas ta kuulajaile, kuidas arheoloogid töötavad ja millised on nende abivahendid. Lapsedki said kätt proovida aarete avastamisel, puhastamisel. Korraldati näitlik õppetund, mis kahju võib oskamatu aardeleidja aardele teha. Lastele tundus veider, et aarded pole ainult raha ega ehted, vaid poti- ja kannukilludki. Tiit rääkis, et iga leid jutustab arheoloogile oma loo, mida nemad omakorda edastavad inimestele, oskamatu leidjaga aga leiud ei kõnelegi.

Lapsed said lahendada omalaadset arheopuslet, mis polnud kerge ülesanne, ehkki alguses nii tundus. Veel üllatavam oli lastele see, et sama pudel, mis pildil kokku sai, ootas neid ees muuseumi varakambris ja see oli leid meie oma linnast. Kamber, kus leide hoitakse, oli samuti väga omanäoline. Selles ruumis on kindlad kliimatingimused, ikka selleks, et leiud hästi säiliks.

Silmad läksid lastel aga veel suuremaks, kui tõelised aardekiristu aarded paistma hakkasid. Oli seal kulda, hõbedat: rahasid, ehteid ja sõjariistugi. Kõige selle põneva keskel said lapsed teada, mida peale hakata, kui leitakse midagi, mis tundub aardena. Kuidas käituda seaduskuuleka kodanikuna? Oluline on, et iga leid täiustaks meie teadmisi kodupaiga ajaloost, selmet kaunistaks tolmusena kodust sahtlinurka.

Pärast ajas tagasi rändamise tundi oli lapsed väga elevil sellest, mida kõike maapõu võiks küll peita ja mida oleks veel jutustada, kui ta vaid saaks.

Seesugust tundi ei saaks klassitoas iialgi teha, tore, et muuseum külla kutsub ja oma varalaekaid lastele õppimiseks avab.